

30 Հունիսի 2023թ.

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ և
կից ծանոթագրություններ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Հունիսի 2023 թ.

«Այրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01/04/2023 - 30/06/2023	01/01/2023 - 30/06/2023	01/04/2022 - 30/06/2022	01/01/2022 - 30/06/2022
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	6,282,518	12,101,701	4,663,994	9,085,644
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,657,719)	(3,297,846)	(1,763,391)	(3,614,559)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,624,799	8,803,855	2,900,603	5,471,085
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	2,467,817	4,701,405	1,381,598	2,457,102
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(1,647,322)	(3,081,194)	(750,818)	(1,281,092)
Ստացված զուտ միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		820,495	1,620,211	630,780	1,176,010
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,720,328	3,713,177	5,449,047	6,494,859
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	111,150	298,693	138,737	233,847
Գործառնական եկամուտներ		7,276,772	14,435,936	9,119,167	13,375,801
Կորուստներ արժեզրկումից	7	115,926	(65,691)	(586,730)	(509,280)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,216,217)	(4,635,227)	(2,101,015)	(4,001,008)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(191,279)	(389,305)	(537,532)	(1,122,791)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		4,985,202	9,345,713	5,893,890	7,742,722
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	10	(939,395)	(1,781,577)	(1,105,385)	(1,503,786)
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		4,045,807	7,564,136	4,788,505	6,238,936
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		228,263	359,016	(35,229)	(462,459)
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)		103,740	104,083	59,012	58,006
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)		166,256	333,742	(114,456)	(635,294)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ		(41,733)	(78,809)	20,215	114,829
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,274,070	7,923,152	4,753,276	5,776,477
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	11	5.9	11.1	7.1	9.2
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	11	5.9	11.1	7.1	9.2

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/07/23

Վարչության նախագահի փոխարինող-
Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն

Ռաֆիկ Սուվարյան

Գլխավոր հաշվապահի տեղակալ՝

Անուշ Հովհաննիսյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական վիճակի մասին

«30» Հունիսի 2023 թ.

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	30/06/23	31/12/2022թ. (ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ		12,158,334	10,150,777
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	12	32,355,443	35,455,888
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13	27,806,410	24,362,809
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	14	448,223	351,121
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15	10,360,076	15,725,509
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	152,922,484	126,145,867
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	9,833,978	7,804,552
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	47,701,092	69,479,481
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	19	9,821,560	9,551,656
Բռնագանձված ակտիվներ	20	2,729,565	3,098,462
Այլ ակտիվներ	21	12,499,951	6,879,638
Ընդամենը՝ ակտիվներ		318,637,116	309,005,760
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	13,137,059	10,749,481
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	209,017,677	209,639,478
Այլ փոխառություններ	24	10,243,130	8,460,435
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	13,719,260	12,895,735
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	745,237	342,208
Այլ պարտավորություններ	27	5,179,532	8,246,354
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		252,041,895	250,333,691
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	28	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Պահուստներ՝		293,171	(65,845)
Գլխավոր պահուստ		107,760	107,760
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		96,918	96,918
Իրական արժեքով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատ. պահուստ		88,493	(270,523)
Զբաղիված շահույթ (վնաս)		27,316,101	19,751,965
Ընդամենը՝ կապիտալ		66,595,221	58,672,069
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		318,637,116	309,005,760

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/07/23

Վարչության նախագահի փոխարինող-
Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն

Ռաֆիկ Մուվարյան

Գլխավոր հաշվապահի տեղակալ՝

Անուշ Հովհաննիսյան

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

« 30» Հունիսի 2023 թ

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համ ֆին արդ միջ չափվող ֆին ակտիվների վերագ պահուստ	Զբաղյալ շահույթ (վնաս)	Ընդամենը կապիտալ
<i>Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)</i>							
<i>Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)</i>	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	255,029	6,226,827	45,681,166
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	6,238,936	6,238,936
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	(462,459)	-	(462,459)
<i>Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված գուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	58,006	-	58,006
<i>Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած գուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	(635,294)	-	(635,294)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ</i>	-	-	-	-	114,829	-	114,829
Մնացորդը 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	(207,430)	12,465,763	51,457,643

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)

Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	96,918	(270,523)	19,751,965	58,672,069
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	7,564,136	7,564,136
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	359,016	-	359,016
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)	-	-	-	-	104,083	-	104,083
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)	-	-	-	-	333,742	-	333,742
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	-	(78,809)	-	(78,809)
Մնացորդը 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	96,918	88,493	27,316,101	66,595,221

 Վարչության նախագահի փոխարինող-
 Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն

Ռաֆիկ Սուվարյան

Գլխավոր հաշվապահի տեղակալ՝

Անուշ Հովհաննիսյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին
 «30» Հունիսի 2023 թ.
 «Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող. 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
	01/01/22-ից 30/06/22թ.	01/01/23-ից 30/06/23թ.
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	11,387,645	13,097,821
Ստացված տոկոսներ	9,521,534	12,864,454
Վճարված տոկոսներ	(3,285,918)	(2,042,169)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	2,457,102	4,701,405
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(1,281,092)	(3,081,194)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)	6,905,576	3,965,177
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	1,522,585	1,460,520
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(2,680,967)	(3,357,189)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր	(1,771,175)	(1,413,183)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	6,050,562	(25,455,336)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)	(25,753,868)	(27,596,914)
այդ թվում՝ վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)	(16,647,265)	(29,892,155)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	(1,340,003)	(1,960,109)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)	(7,766,600)	4,255,350
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	31,804,430	2,141,578
այդ թվում՝ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	45,949,665	4,817,796
այլ գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	(14,145,235)	(2,676,218)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	17,438,207	(12,357,515)
Վճարված շահութահարկ	(569,844)	(3,915,553)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	16,868,363	(16,273,068)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Այլ ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների նվազում (ավելացում)	(2,880,444)	21,044,080
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	-	285,787
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)	(8,645)	(7,521)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների (ձեռքբերում) օտարում	(577,165)	(957,448)
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(3,466,254)	20,364,898
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	1,803,190	2,290,558
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)	2,677,735	889,535
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	4,480,925	3,180,093
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(3,555,838)	(1,104,200)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	14,327,196	6,167,723
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	22,987,734	51,477,786
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	37,314,930	57,645,509

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/07/23

Վարչության նախագահի փոխարինող-
Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն

Ռաֆիկ Սուվարյան

Գլխավոր հաշվապահի տեղակալ՝

Անուշ Հովհաննիսյան

ՄԻՋԱՆԳՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
 «Այրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց 13
 (Բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

Ամսաթիվը _____ 01/04/23 թ.-ից 30/06/23 թ.

(Հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	33,971,850	1,000,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	63,276,943	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	25.1%	6.2%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	25.1%	8.3%	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	26.2%	11.0%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	37.6%	15.0%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	75.9%	60.0%	Խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	211.5%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն23 (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	198.4%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	136.0%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն24(FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	214.5%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	53.8%	4.0%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	76.3%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.1%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	50.7%	500.0%	Խախտում առկա չէ

Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	1.8%	5.0%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	5.8%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն51 Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.0%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն52 Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը`	0.0%	5.0%	Խախտում առկա չէ
ՀՀ դրամով	X	4.0%	Խախտում առկա չէ
արտարժույթով	X	18%, որից 12% արտարժույթով, 6% դրամով	Խախտում առկա չէ
Բոլոր արտարժույթների գծով դիրքի նորմատիվ` Յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով դիրքի նորմատիվ`	1.2%	10.0%	Խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	0.4%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.1%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Այլ	X	7.0%	Խախտում առկա չէ

Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Բանկը հիմնադրվել է 1990թ.-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Մահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունից վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ. ապրիլին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսի 4-ից վերանվանվել է «ՍյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ):

Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 13 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր շրջաններում: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկի մասնաճյուղերը՝

«Վարդանանց» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13/3, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Գյումրիի մասնաճյուղ, ք. Գյումրի, Անկախության հր-կ 6, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

Աբովյանի մասնաճյուղ, ք. Աբովյան, Տարտուի փ 1/1, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Արաբկիր» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Նոր Նորք» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Գալի պողոտա 17/1 շենք, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

Էջմիածնի մասնաճյուղ, ք. Էջմիածին, Խորենացի 16, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Վանաձորի մասնաճյուղ, ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 73, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Դավթաշենի մասնաճյուղ, ք. Երևան, Դավթաշեն 4-րդ թաղ., 11/91, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Բաղրամյան» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաղրամյան 75, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Մալաթիա» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաժնեթու 39/61, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

«Կենտրոն» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա շենք 6, տարածք 10, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Էրեբունի» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Էրեբունի 7/60, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Շենգավիթ» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բագրատունյաց 13, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Բանկի աշխատողների միջին թվաքանակը 2023 թ-ի երկրորդ եռամսյակում կամել է 785 մարդ:

Կորպորատիվ կառավարում

Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներից ելնելով և ղեկավարվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, Բանկի արդյունավետ ղեկավարման համար գործում է Բանկի Վարչությունը: Բանկի Վարչությունն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, կազմակերպում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի, Բանկի Խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, ապահովում է բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը:

Բանկի Խորհուրդը, Վարչության աշխատանքների գնահատման համար, հիմք է ընդունում Վարչության նախագահի, Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին վերահսկողության վարչության կողմից Խորհրդին ներկայացվող պարբերական հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի եզրակացությունը:

Բանկի խորհրդի կազմը

Վարտան Դիլանյան՝	Խորհրդի նախագահ
Կարեն Մարգարյան՝	Խորհրդի անդամ
Ավետ Միրաքյան՝	Խորհրդի անդամ
Ալեքսեյ Կոմար՝	Խորհրդի անդամ
Արթուր Զավադյան՝	Խորհրդի անդամ

Բանկի վարչության կազմը

Մհեր Աբրահամյան՝	Վարչության նախագահ
Կարեն Նալբանդյան՝	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Արման Ասատրյան՝	Ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ
Ռաֆիկ Սուվարյան՝	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Անուշիկ Խաչատրյան՝	Գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների վարչության պետ, Վարչության անդամ
Սերգեյ Առաքելյան՝	Թվային Բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ
Տիգրան Մխիթարյան՝	Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, Վարչության անդամ
Լիլիթ Գրիգորյան՝	Գործառնական տնօրեն, Վարչության անդամ

Բանկի բաժնետերեր

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՒՔՈ Էլ Թի Դի	33,971,850	100%
Ընդամենը	33,971,850	100%

Գործարար միջավայր

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Համապատասխանությունը

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն

Ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հողվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց համար որոշում է կայացվում իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Նման ներդրումների համար վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտաքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերազնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագրերը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Պասակարգում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը.

- տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- սպասվող պարտքային վնաս և հակադարձումներ և
- օգուտ և վնաս փոխարժեքային տարբերություններից:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված շահույթը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակներով չչափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բաժնային գործիքներում այս ներդրումների գծով շահույթը և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակնհայտորեն իրենցից ներկայացնում են ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային շահույթը և վնասը փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման պահանջները, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն

ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ ակտիվներից հավաքագրվող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերից:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և վաճառքների ապագա ծավալների ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների ծավալի վերաբերյալ տեղեկատվությունը առանձին չի դիտարկվում, այն դիտարկվում է իրականացնելիս մեկ ընդհանուր վերլուծություն առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական միջոցների հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնք արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ

որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պայմաններով պարտավորության գծով դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի կազմում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմանների համաձայն դրամական միջոցների հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները (առանց ստացված վճարների) և գեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական միջոցների հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղչելով փոփոխված դրամական միջոցների հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխությունից առաջացող շահույթը կամ վնասը հաշվարկելու համար կիրառված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է՝ արտացոլելու համար փոփոխության պահին գործող ընթացիկ շուկայական պայմանները: Ցանկացած կրած ծախսումները կամ վճարված վճարները ճանաչվում են որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում են փոփոխված ֆինանսական պարտավորության գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում՝ գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

Արժեզրկում

Բանկը ճանաչում է պահուստ սպասվող պարտքային վնասի գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը չափում է վնասի գծով պահուստը ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, եթե որոշվել է, որ դրանք ունեն ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկն էականորեն չի աճել սկզբնական ճանաչման պահից

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի համար գործող բացառություն որևէ ֆինանսական գործիքի նկատմամբ:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վնասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում է ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող պարտքային վնասի չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ. որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր. որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերանայվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում:
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ): Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, այդ թվում՝ պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ուշացումը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- վարկառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, անհատներին տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Ակնկալվող պարտքային վնասի գծով պահուստի ներկայացում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային վնասի գծով պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորուստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորուստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորուստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ,

կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերադարձման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը չհաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, կամ արդյոք այն հանդիսանում է առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումը կատարելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ այն փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված ցանկացած վճարվելիք հավելվածաբար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի հետ կախված ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և սպասվող պարտքային վնասը չափելիս Բանկը հաշվի առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում է պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելվածարի գծով կանխավճար, և պարտքային վնասի դիմաց հատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելվածարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե ֆինանսական ակտիվը, որի համար ձեռք է բերվել երաշխավորությունը, արժեզրկված չէ և դրա գծով չի գրանցվել պարտքային ռիսկի էական աճ

երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը հատուցման իրավունքի գծով շահույթը կամ վնասը ներակայցնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախատեսված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային

արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հոդատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

շենքեր	50 տարի
վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
փոխադրամիջոցներ	10 տարի
տնտեսական գույք	10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի մարման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը: Սկզբնական ճանաչման պահին բռնագանձված ակտիվները չափվում են չաշխատող վարկի հաշվեկշռային արժեքով՝ ներառյալ գրավի բռնագանձման հետ կապված ծախսումները: Իրական արժեքի և վաճառքի կազմակերպման ծախսերի տարբերությունը հանդիսանում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած վաճառքի հարակից ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները վերանայվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են այդ դասի չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից ստացվող օգուտը և վնասը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում շահույթում կամ վնասում:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույթը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույթով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման գծով ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասի, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որին հաշվին դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման չափով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային հատուցումը կիրացվի: Այս նվազեցումները հակադարձվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթի առկայության հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն

օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՄ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին,

կամ էթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ գեղջված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես գեղջման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնի իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

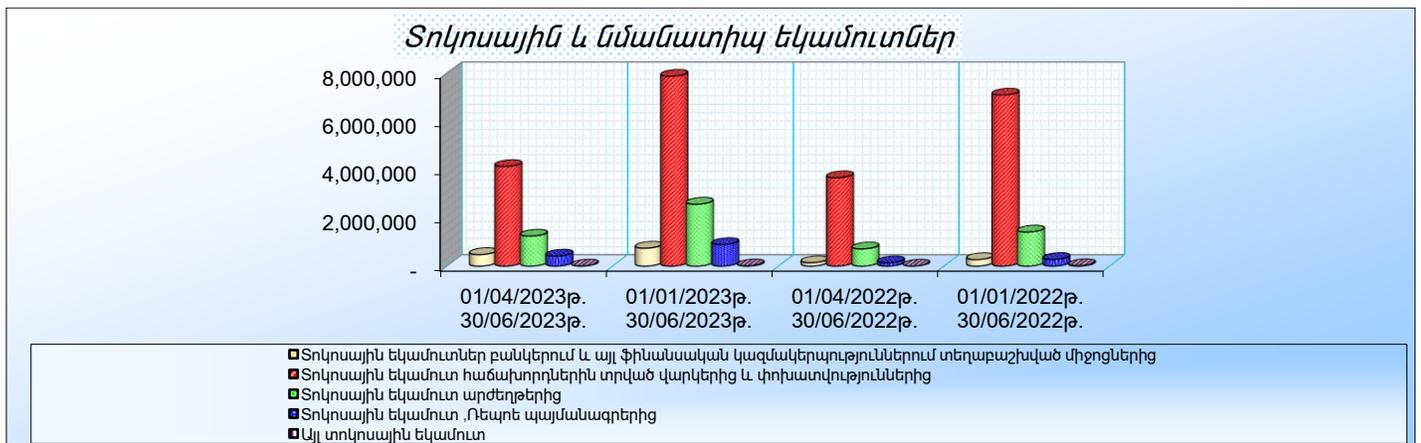
Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազմում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները այլ պարտավորությունների կազմում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկումատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

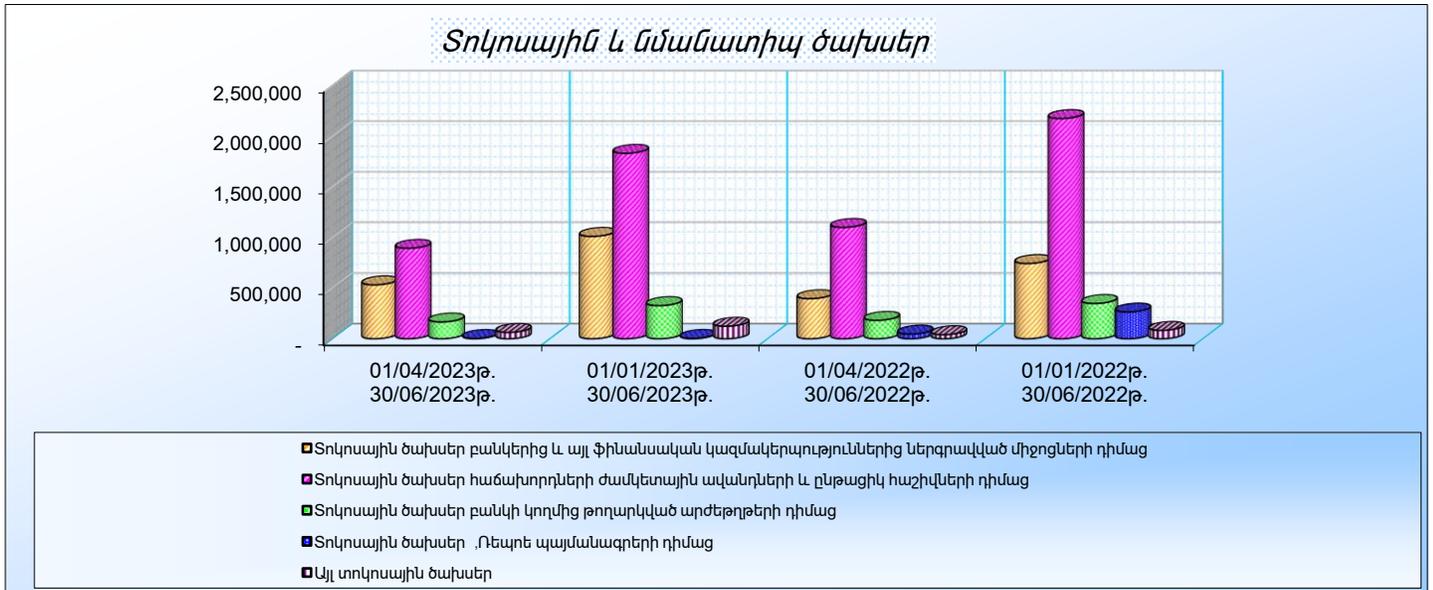
հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Տոկոսային եկամուտներ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից	478,984	744,245	143,031	271,855
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառվություններից	4,135,108	7,880,376	3,667,269	7,100,717
Տոկոսային եկամուտ արժեթղթերից	1,246,827	2,570,087	713,577	1,416,202
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	415,352	895,531	138,717	277,781
Այլ տոկոսային եկամուտ	6,247	11,462	1,400	19,089
Ընդամենը	6,282,518	12,101,701	4,663,994	9,085,644

հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց	532,620	1,011,125	395,805	743,238
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	893,239	1,831,886	1,099,495	2,175,411
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	165,860	327,405	181,674	348,388
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	3,163	3,645	45,993	264,714
Այլ տոկոսային ծախսեր	62,837	123,785	40,424	82,808
Ընդամենը	1,657,719	3,297,846	1,763,391	3,614,559

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ

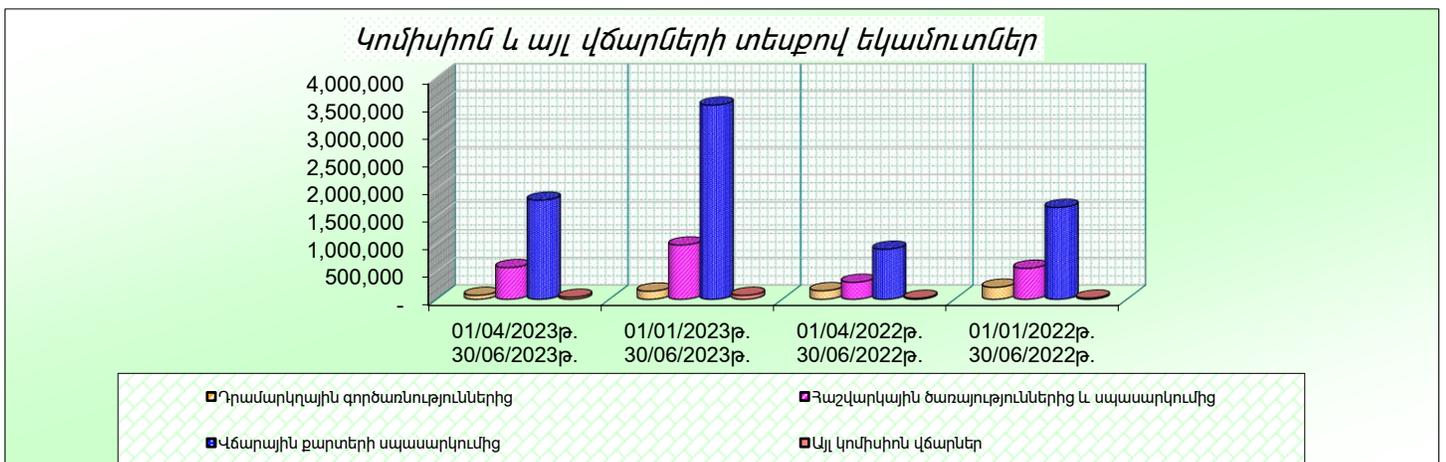
4,624,799	8,803,855	2,900,603	5,471,085
-----------	-----------	-----------	-----------

4. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

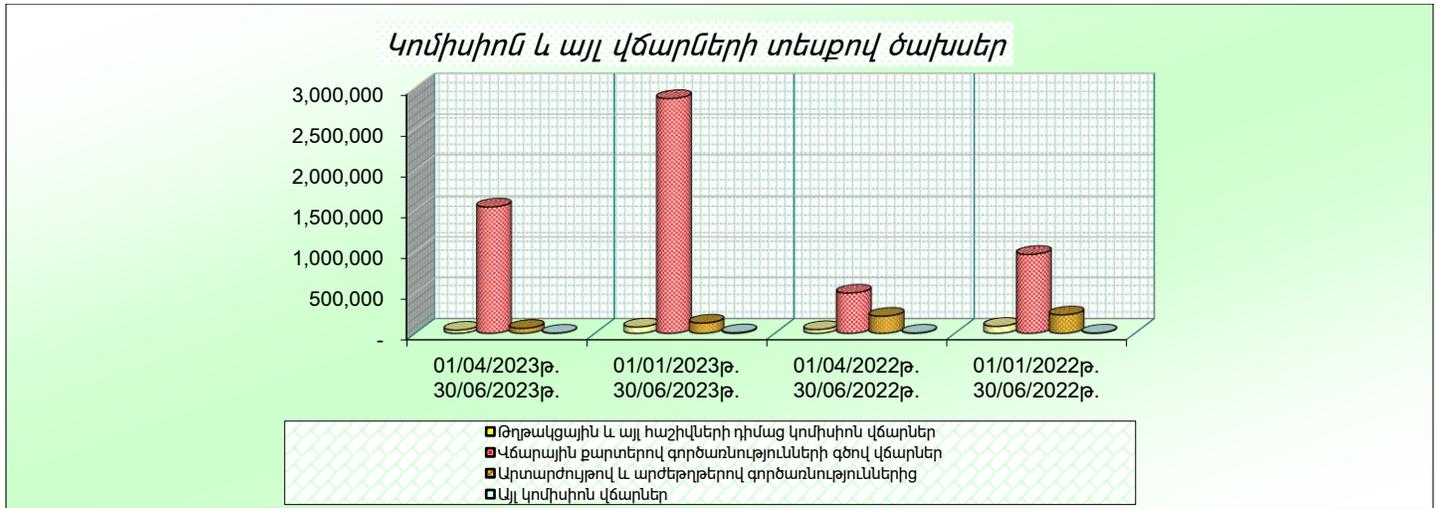
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Դրամարկղային գործառնություններից	71,472	146,833	154,946	217,522
Հաշվարկային ծառայություններից և սպասարկումից	570,925	979,563	305,683	559,618
Վճարային քարտերի սպասարկումից	1,788,876	3,503,770	903,137	1,658,102
Այլ կոմիսիոն վճարներ	36,544	71,239	17,832	21,860
Ընդամենը	2,467,817	4,701,405	1,381,598	2,457,102

հազար ՀՀ դրամ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կումիսիոն վճարներ	39,368	77,272	45,730	85,498
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	1,544,648	2,871,763	492,319	965,549
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	60,784	125,109	208,980	225,719
Այլ կումիսիոն վճարներ	2,522	7,050	3,789	4,326
Ընդամենը	1,647,322	3,081,194	750,818	1,281,092

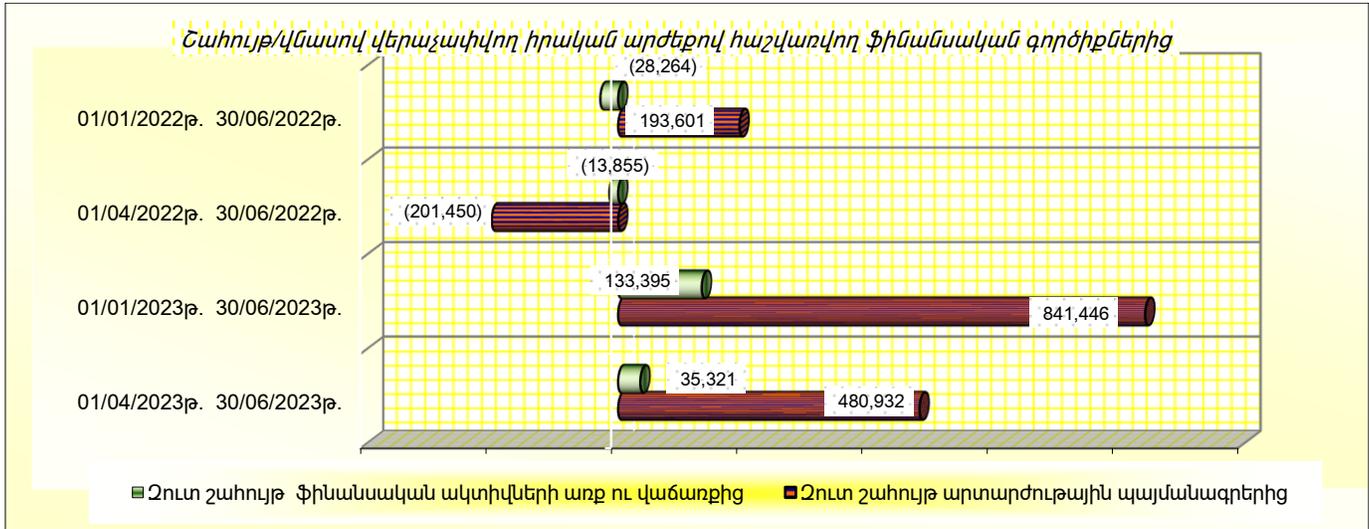

Ստացված գուտ միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	820,495	1,620,211	630,780	1,176,010
---	----------------	------------------	----------------	------------------

5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործունեությունից

հազար ՀՀ դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Զուտ շահույթ արտարժույթային պայմանագրերից	480,932	841,446	(201,450)	193,601
Զուտ շահույթ ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից	35,321	133,395	(13,855)	(28,264)
Ընդամենը	516,253	974,841	(215,305)	165,337

հազար ՀՀ դրամ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից

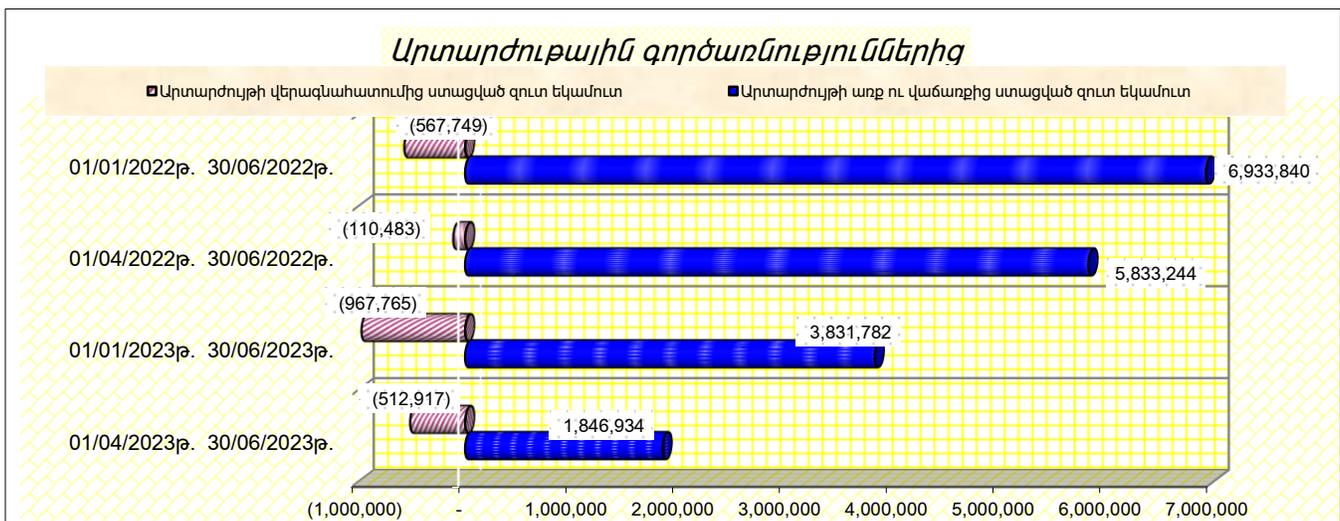
Չուտ շահույթ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից
Ընդամենը

	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
	(102,032)	(98,793)	(60,408)	(59,836)
Ընդամենը	(102,032)	(98,793)	(60,408)	(59,836)

Արտարժույթային գործառնություններից

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ
Ընդամենը

	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
	1,846,934	3,831,782	5,833,244	6,933,840
	(512,917)	(967,765)	(110,483)	(567,749)
Ընդամենը	1,334,017	2,864,017	5,722,761	6,366,091

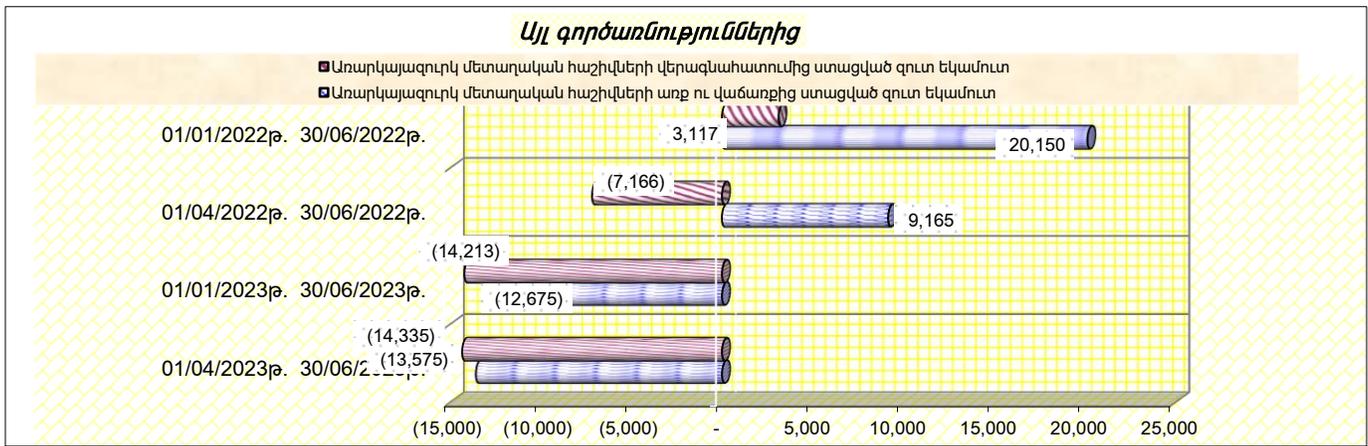

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնություններից

Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ
 Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ
Ընդամենը

	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
	(13,575)	(12,675)	9,165	20,150
	(14,335)	(14,213)	(7,166)	3,117
Ընդամենը	(27,910)	(26,888)	1,999	23,267

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

	1,720,328	3,713,177	5,449,047	6,494,859
--	------------------	------------------	------------------	------------------

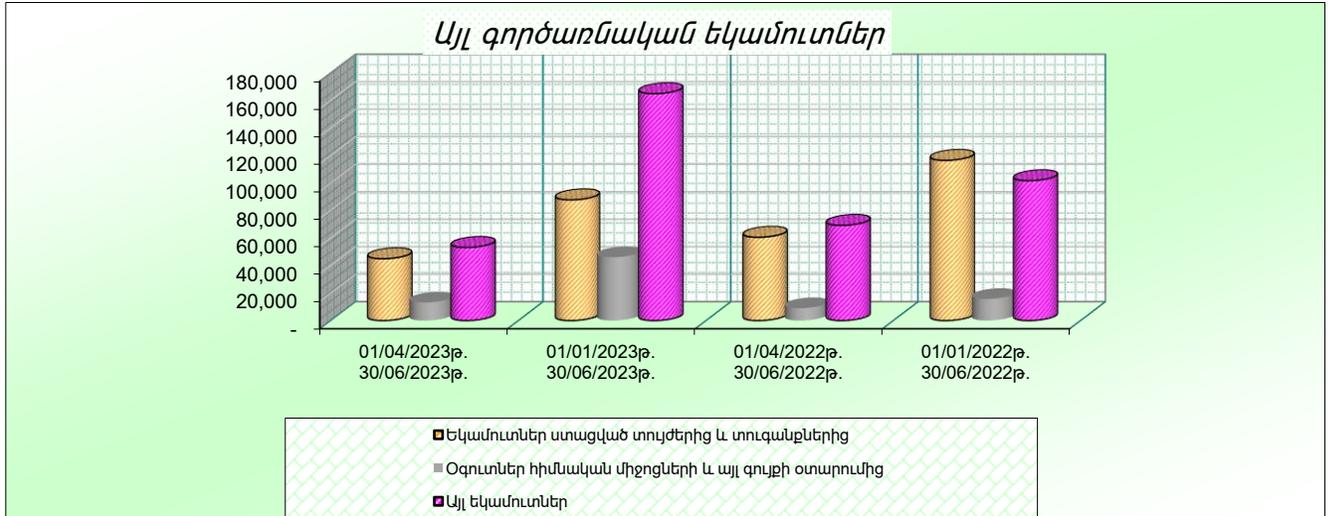
6. Այլ գործառնական եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնական եկամուտներ

Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից
 Օգուտներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից
 Այլ եկամուտներ
Ընդամենը

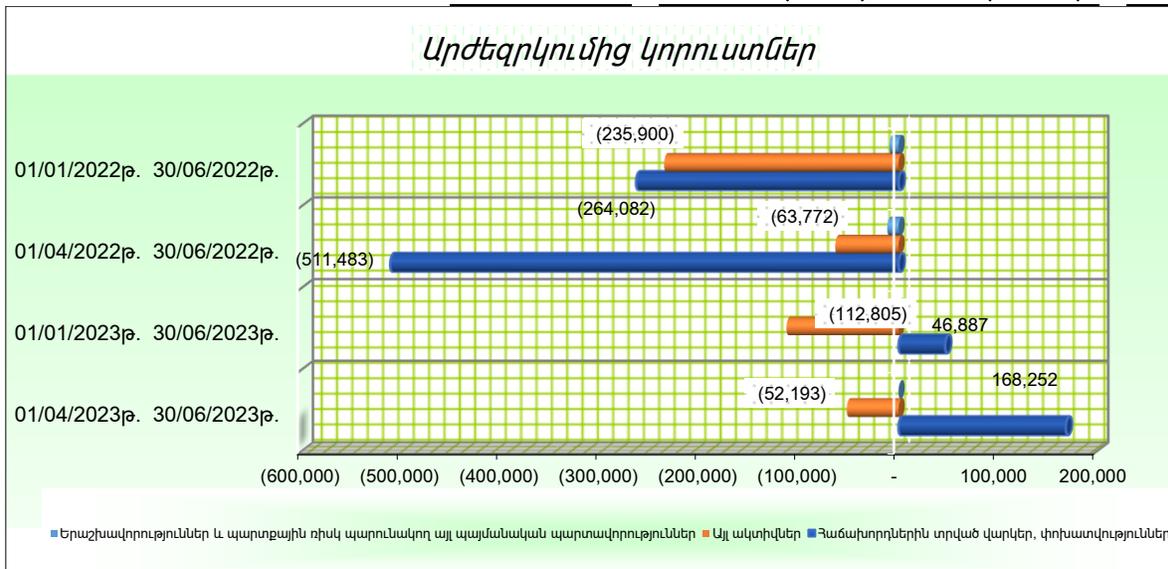
	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
	44,916	87,733	60,513	116,444
	13,118	46,063	9,032	15,751
	53,116	164,897	69,192	101,652
Ընդամենը	111,150	298,693	138,737	233,847

7. Արժեզրկման ծախս

հազար ՀՀ դրամ

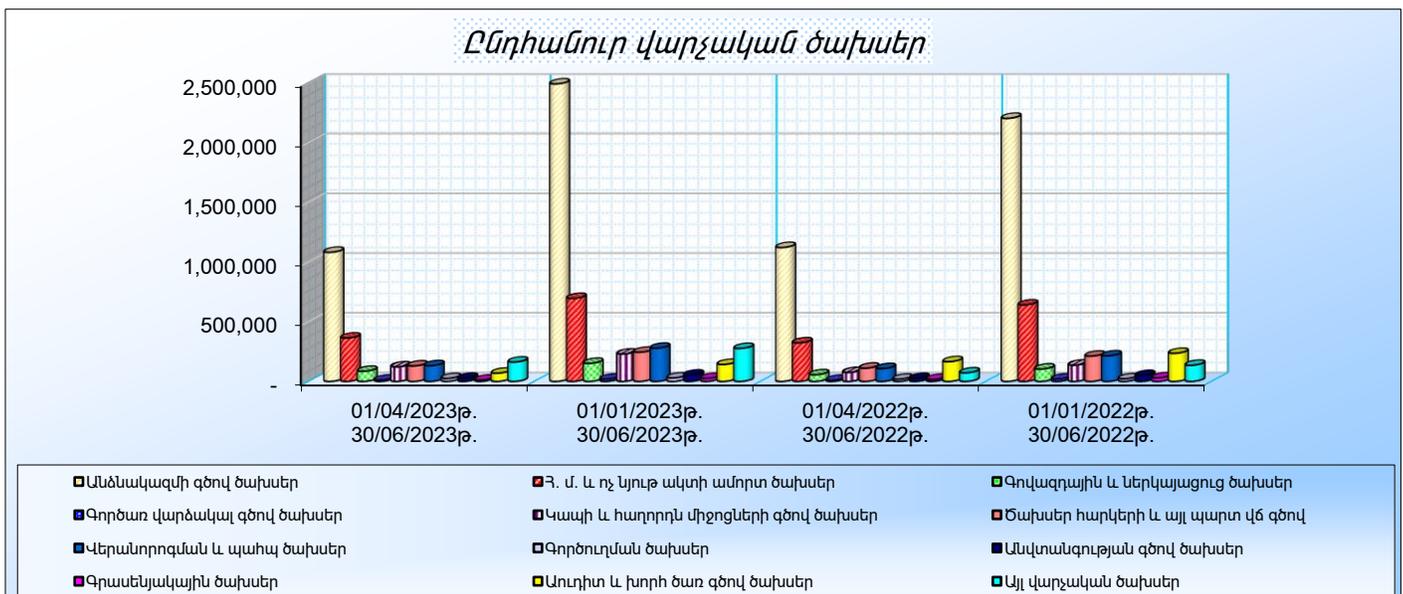
	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Արժեզրկումից կորուստներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ	168,252	46,887	(511,483)	(264,082)
Այլ ակտիվներ	(52,193)	(112,805)	(63,772)	(235,900)
Երաշխավորություններ և պարտքային ռիսկ պարունակող այլ պայմանական պարտավորություններ	(133)	227	(11,475)	(9,298)
Ընդամենը	115,926	(65,691)	(586,730)	(509,280)

8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր	1,081,793	2,492,282	1,121,838	2,203,360
Հ. մ. և ոչ նյութ ակտի ամորտ ծախսեր	362,978	695,064	322,619	640,332
Գովազդային և ներկայացուց ծախսեր	85,096	151,138	55,854	103,807
Գործառ վարձակալ գծով ծախսեր	10,508	19,068	9,599	20,264
Կապի և հաղորդն միջոցների գծով ծախսեր	121,725	229,366	75,350	136,233
Ծախսեր հարկերի և այլ պարտ վճ գծով	129,710	244,561	110,917	211,675
Վերանորոգման և պահպ ծախսեր	131,603	278,126	107,409	214,070
Գործուղման ծախսեր	24,107	28,837	18,585	21,718
Անվտանգության գծով ծախսեր	26,747	53,518	25,293	49,918
Գրասենյակային ծախսեր	10,990	25,051	16,611	29,481
Աուդիտ և խորհ ծառ գծով ծախսեր	69,034	141,894	165,220	235,277
Այլ վարչական ծախսեր	161,926	276,322	71,720	134,873
Ընդամենը	2,216,217	4,635,227	2,101,015	4,001,008

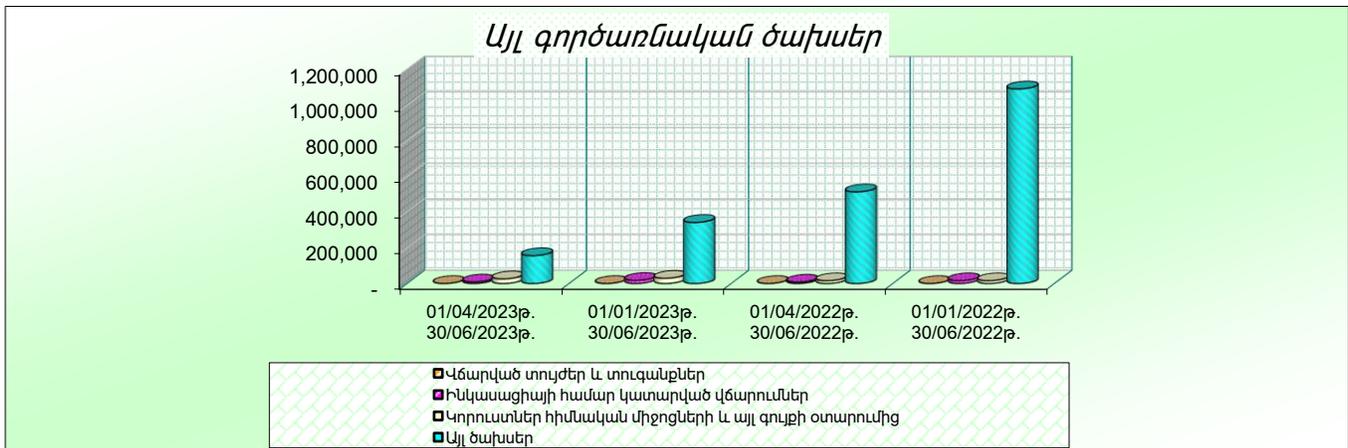

Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը հաշվետու եռամսյակում կազմել է 785 (2022թ. 2-րդ եռամսյակում՝ 675):

9. Այլ գործառնական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

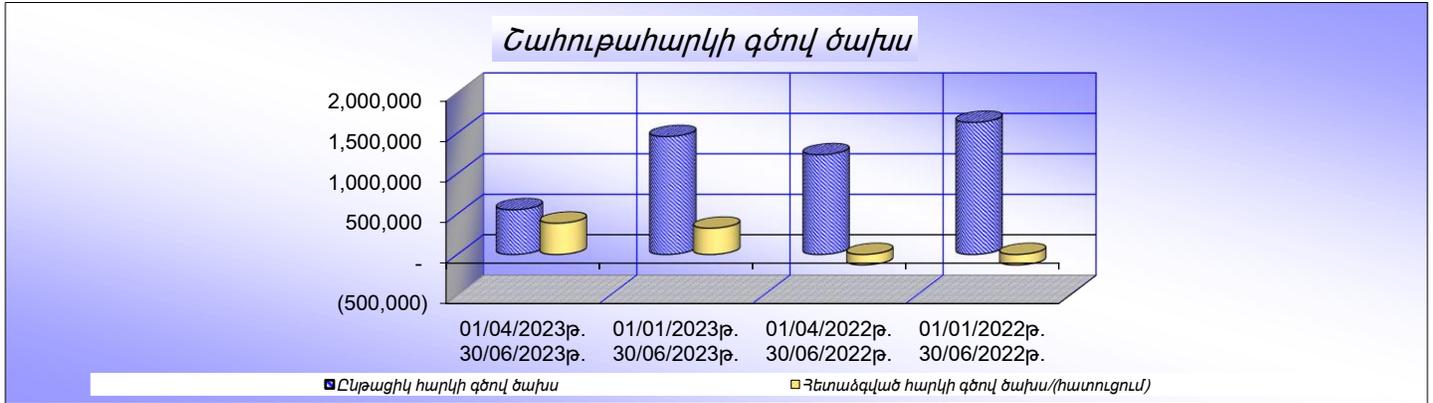
Այլ գործառնական ծախսեր	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	36	36	-	-
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	9,000	17,667	8,000	16,000
Կորուստներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	25,980	29,353	15,819	15,852
Այլ ծախսեր	156,263	342,249	513,713	1,090,939
<i>այդ թվում՝ վճարային գործառնությունների գծով</i>	<i>59,246</i>	<i>100,292</i>	<i>343,616</i>	<i>710,521</i>
Ընդամենը	191,279	389,305	537,532	1,122,791

10. Շահութահարկի գծով ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	552,595	1,457,357	1,232,900	1,632,645
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(հատուցում)	386,800	324,220	(127,515)	(128,859)
Ընդամենը	939,395	1,781,577	1,105,385	1,503,786

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

11. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

հազար ՀՀ դրամ

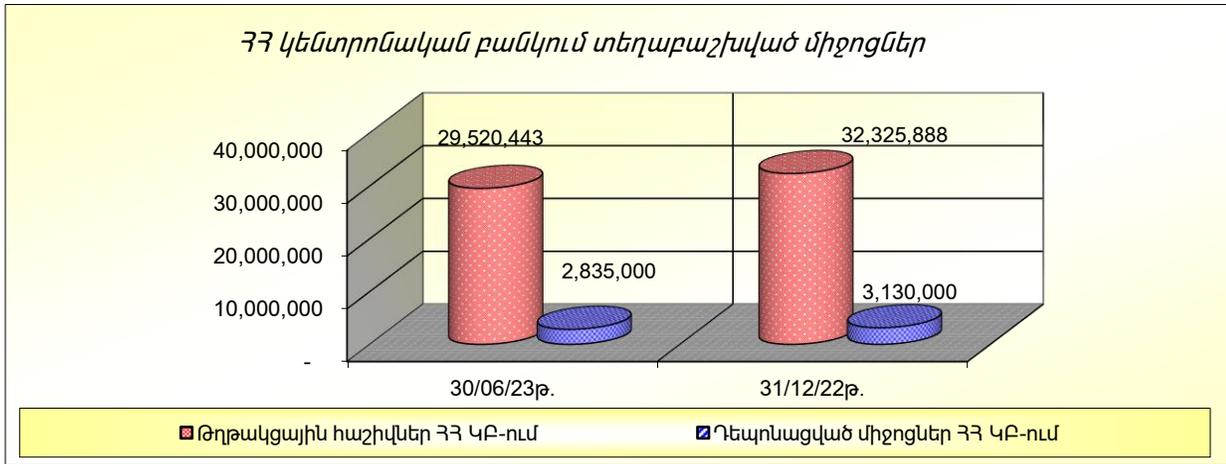
<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>	01/04/2023թ. 30/06/2023թ.	01/01/2023թ. 30/06/2023թ.	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ	4,045,807	7,564,136	4,788,505	6,238,936
Բաժնետոմսերի քանակը	679,437	679,437	679,437	679,437
<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ</u>	<u>5.9</u>	<u>11.1</u>	<u>7.1</u>	<u>9.2</u>

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

	30/06/23թ.	31/12/22թ.
Թողնակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	29,520,443	32,325,888
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,835,000	3,130,000
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	32,355,443	35,455,888

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 4%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 18%-ի չափով (12% արտարժույթով, 6 % դրամով):

12. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

Թղթակցային / նոստրո / հաշիվներ

	30/06/23թ.	31/12/22թ.
Այլ բանկեր	15,966,732	9,001,121
Ընդամենը	15,966,732	9,001,121

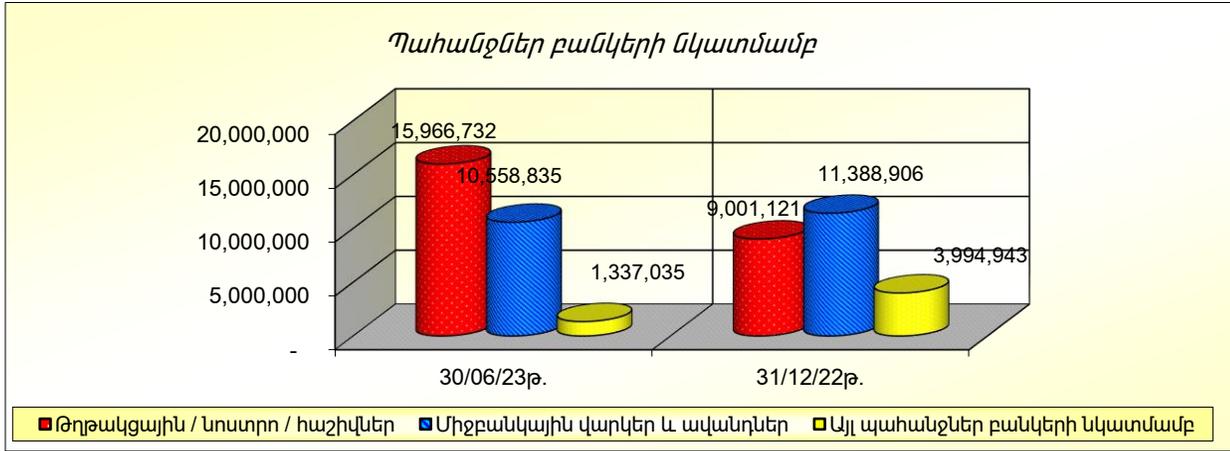
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ

Այլ բանկեր	10,558,835	11,388,906
Ընդամենը	10,558,835	11,388,906

Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Այլ բանկեր	1,337,035	3,994,943
Ընդամենը	1,337,035	3,994,943

Սպասվող պարտքային կորուստ	(56,192)	(22,161)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	27,806,410	24,362,809

13. Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ

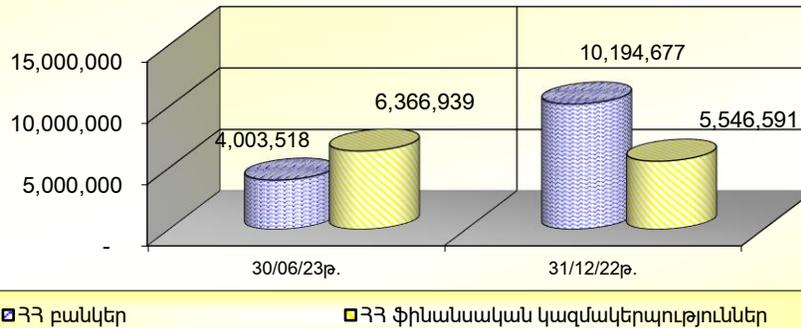
	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	-	181,610
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	448,223	169,511
	448,223	351,121
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	-	-
	-	-

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

14. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30/06/23թ.	31/12/22թ.
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		
ՀՀ բանկեր	4,003,518	10,194,677
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններ	6,366,939	5,546,591
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,370,457	15,741,268
Սպասվող պարտքային կորուստ	(10,381)	(15,759)
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,360,076	15,725,509

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

15. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

(հազ. դրամ)

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Առևտրային վարկեր

Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններին

11,947,401

5,560,205

Վարկեր իրավաբանական անձանց

53,539,779

42,320,190

Վարկեր անհատ ձեռնարկատերերին

2,585,360

2,447,415

Ընդամենը

68,072,540

50,327,810

Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկեր

29,462,136

26,623,830

Էքսպրես վարկեր

14,744,845

12,584,924

Ոսկու գրավով վարկեր

7,362,559

7,698,585

Հիպոթեքային վարկեր

38,341,667

34,017,388

Գյուղատնտեսական վարկեր

38,484

57,563

Ընդամենը

89,949,691

80,982,290

Ընդամենը վարկեր

158,022,231

131,310,100

Արժեզրկման գծով պահուստ

(5,099,747)

(5,164,233)

Ընդամենը գուտ վարկեր

152,922,484

126,145,867

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշները

Մտորն բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ:

Առևտրային վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին								
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	65,032,255	1,637,380	-	-	-	-	63,394,875	2.52%
<i>Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր</i>								
· Ոչ ժամկետանց	49,872	698	7,131	119	565,941	446,345	175,782	71.78%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	4,657	548	-	-	4,109	11.77%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	25,990	21,080	4,910	81.11%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	11,593	6,485	5,108	55.94%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	2,375,101	1,354,081	1,021,020	57.01%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	49,872	698	11,788	667	2,978,625	1,827,991	1,210,929	60.17%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	65,082,127	1,638,078	11,788	667	2,978,625	1,827,991	64,605,804	5.09%

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Ջամբյուղ 1		Ջամբյուղ 2		Ջամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Սպառողական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	27,657,218	182,698	240,670	2,402	336,534	65,247	27,984,075	0.89%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	341,852	20,496	72,378	4,094	90,853	12,661	467,832	7.38%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	201,386	33,103	85,973	13,463	240,793	16.20%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	207,993	57,003	150,990	27.41%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	82,419	40,503	41,916	49.14%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	144,860	59,083	85,777	40.79%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	27,999,070	203,194	514,434	39,599	948,632	247,960	28,971,383	1.67%
Էքսպրես վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	13,862,498	436,446	45,767	1,450	50,233	27,470	13,493,132	3.33%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	185,986	21,787	16,405	959	5,766	3,264	182,147	12.50%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	188,990	88,548	9,813	4,546	105,709	46.83%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	200,794	199,653	1,141	99.43%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	178,593	176,920	1,673	99.06%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	14,048,484	458,233	251,162	90,957	445,199	411,853	13,783,802	6.52%
Ոսկու գրավով վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	6,890,519	18,371	24,469	29	11,854	4,036	6,904,406	0.32%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	263,667	11,092	22,225	855	5,288	1,801	277,432	4.72%

· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	92,664	13,737	4,892	1,665	82,154	15.79%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	30,934	11,471	19,463	37.08%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	16,047	11,762	4,285	73.30%
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	7,154,186	29,463	139,358	14,621	69,015	30,735	7,287,740	1.02%
Հիփոթեքային վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	37,993,015	54,791	155,653	445	17,521	3,611	38,107,342	0.15%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	22,775	1,208	349	27	46,367	32,375	35,881	48.37%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	66,137	8,274	3,317	-	61,180	11.91%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	15,102	3,661	11,441	24.24%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	21,431	-	21,431	0.00%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	38,015,790	55,999	222,139	8,746	103,738	39,647	38,237,275	0.27%
Գյուղատնտեսական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	31,151	238	-	-	7,333	1,765	36,481	5.20%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	31,151	238	-	-	7,333	1,765	36,481	5.20%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	87,248,681	747,127	1,127,093	153,923	1,573,917	731,960	88,316,681	1.82%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Առևտրային վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին								
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման ստանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	47,021,077	1,343,029	-	-	-	-	45,678,048	2.86%
<i>Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր</i>								
· Ոչ ժամկետանց	11,265	93	15,381	217	67,008	53,479	39,865	57.43%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	1,875	169	-	-	-	-	1,706	9.01%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	7,843	5,499	-	-	2,344	70.11%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	680,500	427,323	253,177	62.80%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	2,595	401	2,194	15.45%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	2,520,265	1,406,501	1,113,764	55.81%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	13,140	262	23,224	5,716	3,270,368	1,887,704	1,413,050	57.27%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	47,034,217	1,343,291	23,224	5,716	3,270,368	1,887,704	47,091,098	6.43%

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Չամբյուղ 1		Չամբյուղ 2		Չամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Սպառողական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	24,740,347	211,575	338,861	4,437	282,491	141,571	25,004,116	1.41%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	196,728	17,050	66,985	5,199	40,230	19,140	262,554	13.62%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	172,585	39,189	49,995	34,908	148,483	33.29%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	217,892	59,511	158,381	27.31%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	130,097	63,458	66,639	48.78%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	387,617	79,918	307,699	20.62%
Ընդամենը սպառողական վարկեր Էքսպրես վարկեր	24,937,075	228,625	578,431	48,825	1,108,322	398,506	25,947,872	2.54%
· Ոչ ժամկետանց	11,666,716	385,030	49,883	1,590	51,945	36,173	11,345,752	3.59%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	143,616	20,314	20,564	1,952	6,746	5,117	143,543	16.02%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	163,046	77,167	10,056	7,211	88,724	48.74%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	267,294	267,118	176	99.93%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	205,058	205,058	-	100.00%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	11,810,332	405,344	233,493	80,709	541,099	520,677	11,578,195	8.00%
Ոսկու գրավով վարկեր								

· Ոչ ժամկետանց	7,019,915	17,894	33,630	53	20,702	8,109	7,048,191	0.37%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	341,331	15,311	17,943	878	691	225	343,551	4.56%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	187,784	32,046	3,973	2,225	157,486	17.87%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	68,148	26,825	41,323	39.36%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	4,468	3,050	1,418	68.26%
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	7,361,246	33,205	239,357	32,977	97,982	40,434	7,591,969	1.38%
Հիփոթեքային վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	33,710,091	87,737	135,613	546	30,501	14,303	33,773,619	0.30%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	41,632	3,831	12,399	1,153	26,015	4,258	70,804	11.55%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	19,006	3,760	21,900	17,339	19,807	51.58%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	20,231	-	20,231	0.00%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	33,751,723	91,568	167,018	5,459	98,647	35,900	33,884,461	0.39%
Գյուղատնտեսական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	36,970	387	-	-	9,669	2,796	43,456	6.83%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	10,924	2,113	-	-	-	-	8,811	19.34%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	47,894	2,500	-	-	9,669	2,796	52,267	9.20%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	77,908,270	761,242	1,218,299	167,969	1,855,719	998,313	79,054,764	2.38%

Հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի

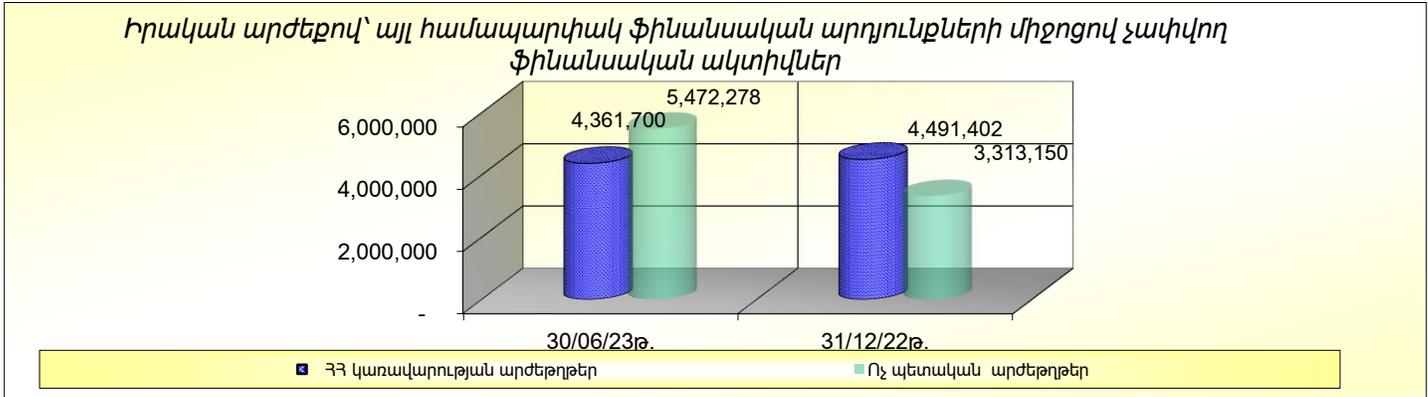
	30/06/2023թ.	31/12/2022թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	28,250,035	27,089,945
Արդյունաբերություն	8,266,747	7,353,992
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	11,469,077	6,206,643
Էներգետիկայի ոլորտ	4,320,285	1,717,622
Շինարարություն	2,099,178	2,183,561
Տրանսպորտ և կապ	1,601,158	537,840
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն	10,980	125,046
Սպասարկման ոլորտ	2,360,482	2,475,785
Այլ	9,694,598	2,637,376
Անհատներին տրված վարկեր	89,949,691	80,982,290
	158,022,231	131,310,100
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,099,747)	(5,164,233)
	152,922,484	126,145,867

Վարկերի գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հսկյալն է՝

	30/06/23թ.	30/06/22թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
<i>Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի /</i>	5,164,233	7,814,610
<i>Տարվա ծախս(հակադարձում)</i>	46,887	(264,082)
<i>Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ</i>	(111,373)	(4,849,134)
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	5,099,747	2,701,394

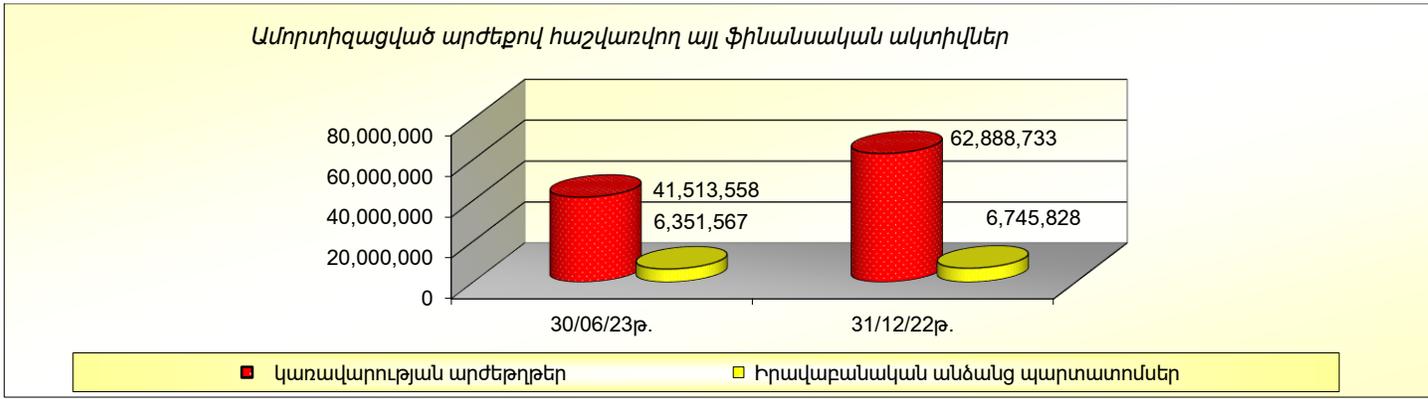
16. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	30/06/23թ.	31/12/22թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,361,700	4,491,402
Ոչ պետական արժեթղթեր	5,472,278	3,313,150
Ընդամենը	9,833,978	7,804,552
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,833,978	7,804,552

17. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
<i>Բանկի կողմից պահվող</i>		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
Կառավարության արժեթղթեր	41,513,558	62,888,733
Ընդամենը կառավարության պարտատոմսեր	<u>41,513,558</u>	<u>62,888,733</u>
- Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր		
Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	6,351,567	6,745,828
Ընդամենը իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	<u>6,351,567</u>	<u>6,745,828</u>
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	47,865,125	69,634,561
Սպասվող պարտքային կորուստ	<u>(164,033)</u>	<u>(155,080)</u>
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	<u><u>47,701,092</u></u>	<u><u>69,479,481</u></u>

18. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը 31 Մարտի 2023թ.	3,965,886	1,004,260	3,004,216	1,648,141	124,786	3,321,727	3,195,629	16,264,645
Ավելացումներ	766	1,404	149,748	128,361	14,084	220,738	66,485	581,586
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(1,295)	(2,781)	-	(25,573)	(27,099)	(56,748)
Մնացորդը 30 Հունիսի 2023թ.	3,966,652	1,005,664	3,152,669	1,773,721	138,870	3,516,892	3,235,015	16,789,483
և								
Մաշվածություն ամորտիզացիա								
Մնացորդը 31 Մարտի 2023թ.	1,053,356	181,843	1,942,582	1,084,174	72,872	1,311,192	1,006,641	6,652,660
Ավելացումներ	18,803	12,603	73,957	44,223	4,050	125,615	84,907	364,158
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(1,047)	(1,348)	-	(19,401)	(27,099)	(48,895)
Մնացորդը 30 Հունիսի 2023թ.	1,072,159	194,446	2,015,492	1,127,049	76,922	1,417,406	1,064,449	6,967,923
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը 30 Հունիսի 2023թ.	2,894,493	811,218	1,137,177	646,672	61,948	2,099,486	2,170,566	9,821,560
Մնացորդը 31 Մարտի 2023թ.	2,912,530	822,417	1,061,634	563,967	51,914	2,010,535	2,188,988	9,611,985

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման հրավումք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	4,247,122	875,480	2,411,947	1,562,189	124,610	2,810,387	2,035,688	14,067,423
Ավելացումներ	-	2,326	289,585	10,435	-	62,799	281	365,426
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(20,381)	(25,827)	-	-	-	(46,208)
Վերադասակարգումներ	-	-	2,923	(2,923)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	4,247,122	877,806	2,684,074	1,543,874	124,610	2,873,186	2,035,969	14,386,641
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	1,069,592	134,458	1,653,659	928,442	57,737	960,363	729,479	5,533,730
Ավելացումներ	20,694	10,839	86,041	43,020	3,799	95,356	62,870	322,619
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(20,126)	(19,621)	-	-	-	(39,747)
Վերադասակարգումներ	-	-	13	(13)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	1,090,286	145,297	1,719,587	951,828	61,536	1,055,719	792,349	5,816,602
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	3,156,836	732,509	964,487	592,046	63,074	1,817,467	1,243,620	8,570,039
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	3,177,530	741,022	758,288	633,747	66,873	1,850,024	1,306,209	8,533,693

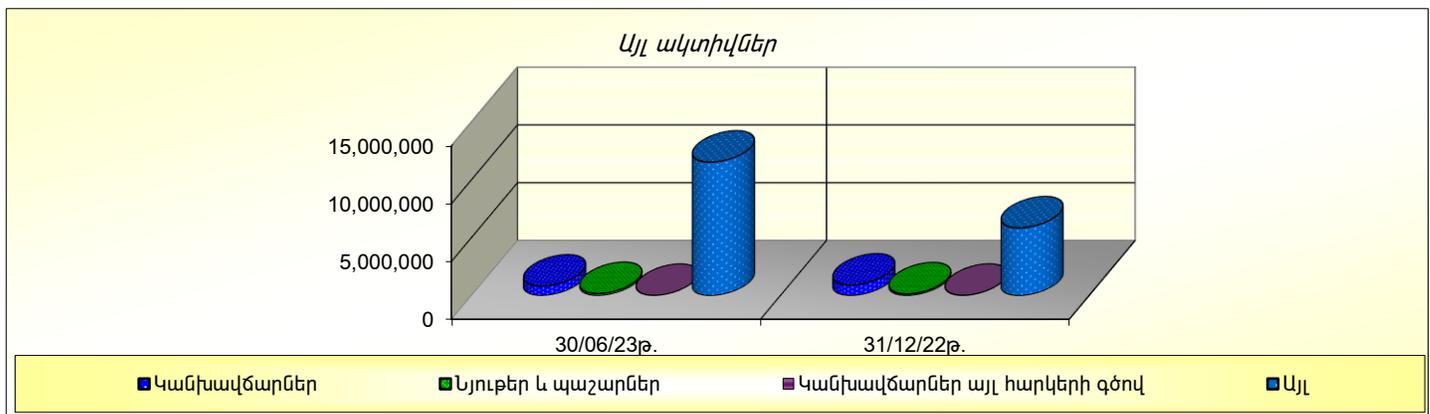
19. Բռնագանձված ակտիվներ

<u>Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած հիմնական միջոցներ</u>	<u>30/06/23թ. հազ. դրամ</u>	<u>31/12/22թ. հազ. դրամ</u>
Այլ	10,474	10,474
Անշարժ գույք	2,719,091	3,087,988
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	2,729,565	3,098,462

Բռնագանձված ակտիվները ներառում են գրավի տնօրինման արդյունքում սեփականացված ակտիվներ:

20. Այլ ակտիվներ

	<u>30/06/23թ. հազ. դրամ</u>	<u>31/12/22թ. հազ. դրամ</u>
Կանխավճարներ	814,545	904,221
Նյութեր և պաշարներ	168,260	138,399
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	7,425	16,484
Այլ	11,537,806	5,848,926
Ընդամենը	12,528,036	6,908,030
Այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ	(28,085)	(28,392)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	12,499,951	6,879,638

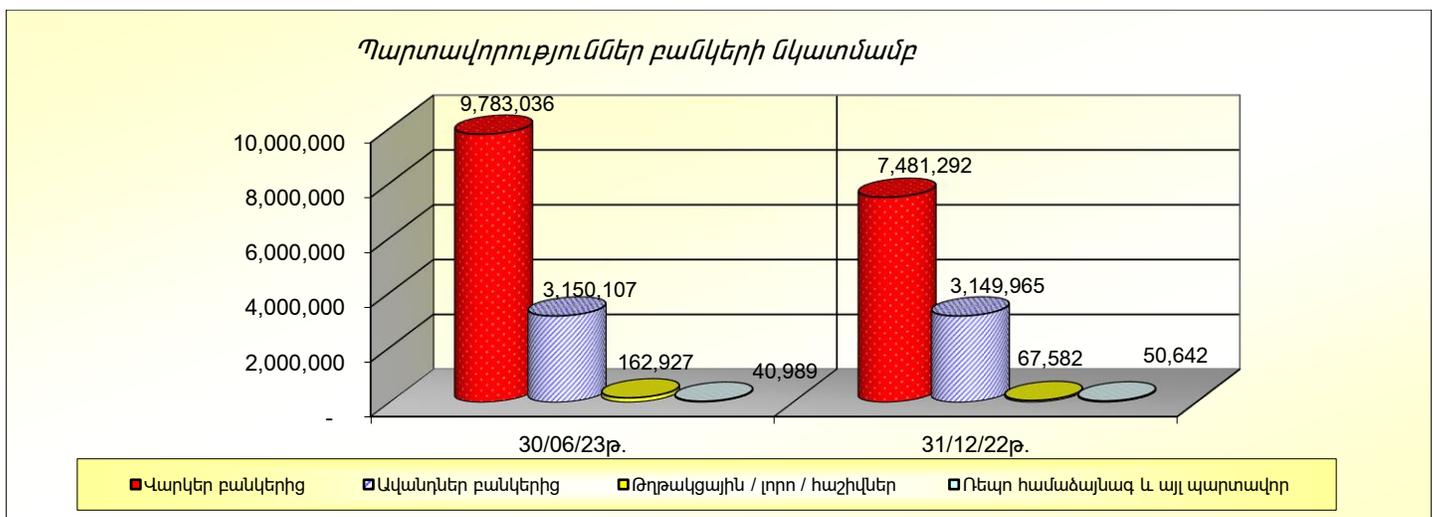

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

	30/06/23թ. հազ. դրամ	30/06/22թ. հազ. դրամ
<i>Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի /</i>	28,392	61,082
<i>Տարվա ծախս(հակադարձում)</i>	31,711	(14,955)
<i>Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ</i>	(32,018)	(14,063)
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	28,085	32,064

21. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

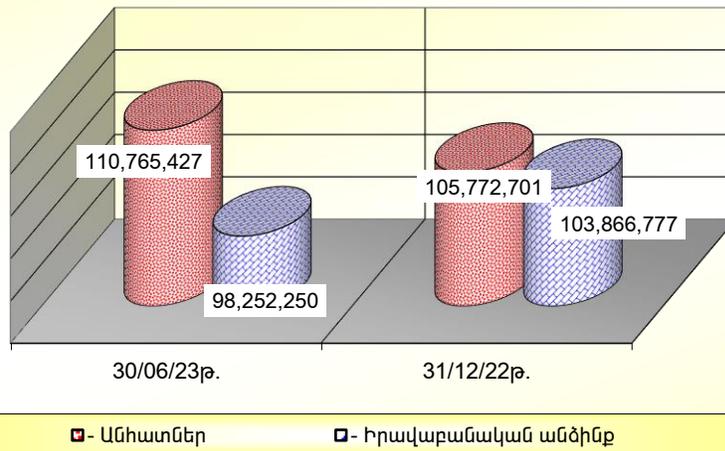
	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	9,783,036	7,481,292
Ավանդներ բանկերից	3,150,107	3,149,965
Թղթակցային / լորո / հաշիվներ	162,927	67,582
Ռեպո համաձայնագրի և այլ պարտավոր	40,989	50,642
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	13,137,059	10,749,481

22. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

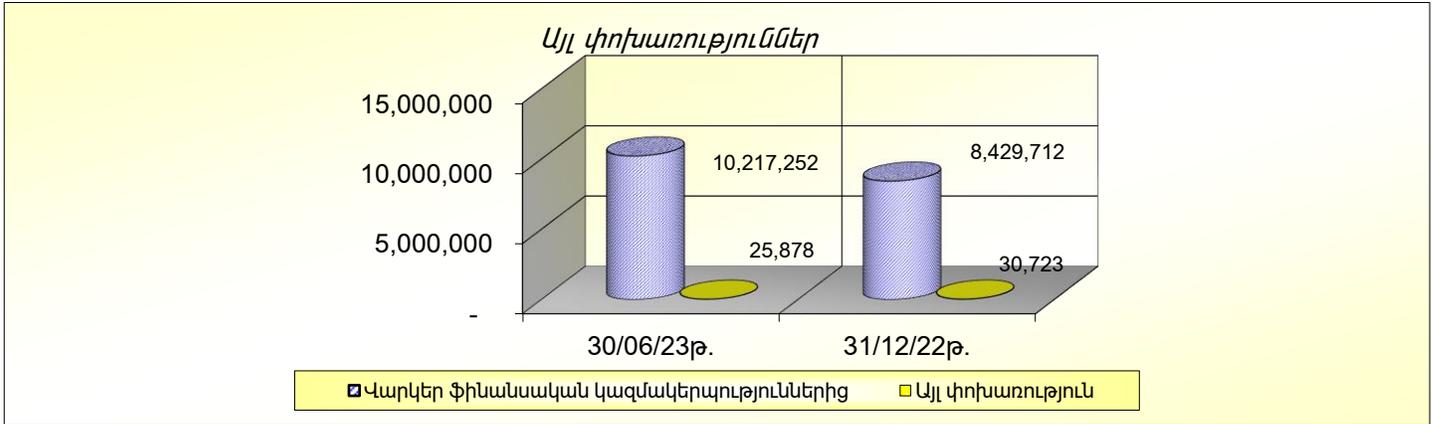
	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	74,431,693	70,453,860
- Իրավաբանական անձինք	85,800,186	90,256,342
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	36,333,734	35,318,841
- Իրավաբանական անձինք	12,452,064	13,610,435
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	209,017,677	209,639,478

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

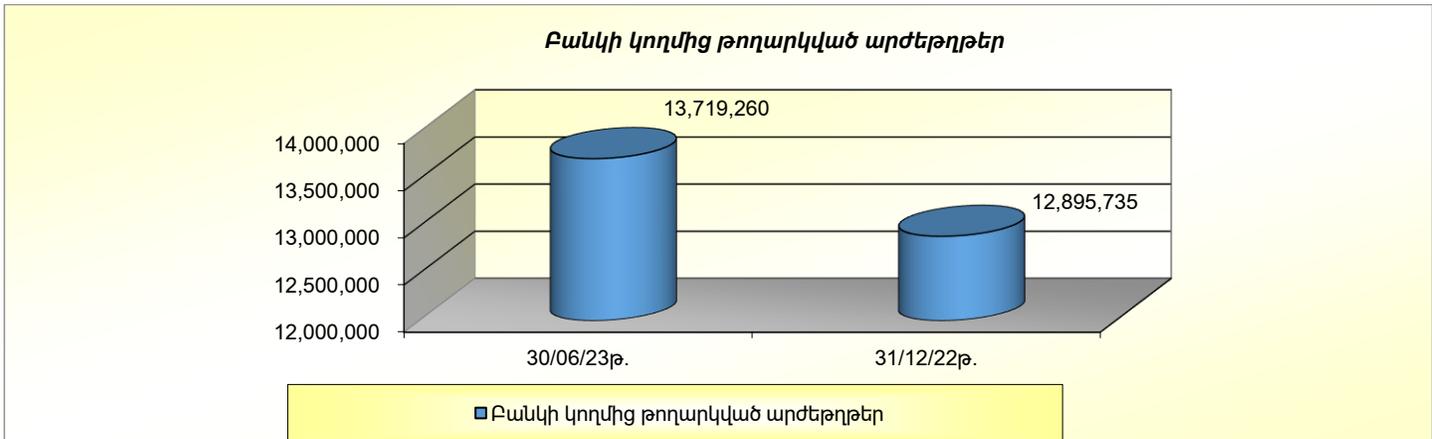
23. Այլ փոխառություններ

	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	10,217,252	8,429,712
Այլ փոխառություն	25,878	30,723
Ընդամենը այլ փոխառություններ	10,243,130	8,460,435

24. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	13,719,260	12,895,735
Ընդամենը Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	13,719,260	12,895,735

25. Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2022թ.	Նախորդ տարիներին վերաբերվող հարկի ազդեցություն	Շահութում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 Հունիսի 2023թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(255)	-	-	-	(255)
Արժեթղթեր	72,967	-	7,703	(78,809)	1,861
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	27,519	-	-	-	27,519
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(736,103)	-	27,745	-	(708,358)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(30,691)	-	640	-	(30,051)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(372,783)	-	-	-	(372,783)
Այլ ակտիվներ	(54,337)	-	(67,690)	-	(122,027)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	406,622	-	-	-	406,622
Այլ պարտավորություններ	344,853	-	(292,618)	-	52,235
	(342,208)	-	(324,220)	(78,809)	(745,237)

26. Այլ պարտավորություններ

	30/06/23թ. հազ. դրամ	31/12/22թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	757,952	552,936
Վճարման ենթակա շահութահարկ	657,685	2,993,571
Վարձակալության գծով պարտավորություն	2,326,387	3,994,220
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	1,391,708	476,973
Վճարման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	8,273	190,017
Այլ	36,570	37,452
Ընդամենը	5,178,575	8,245,169
Այլ պահուստներ	957	1,185
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	5,179,532	8,246,354

27. Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 33,971,850 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 679,437 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ անվանական արժեքով:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերն է

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	33,971,850	100%
Ընդամենը	33,971,850	100%

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

28. Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

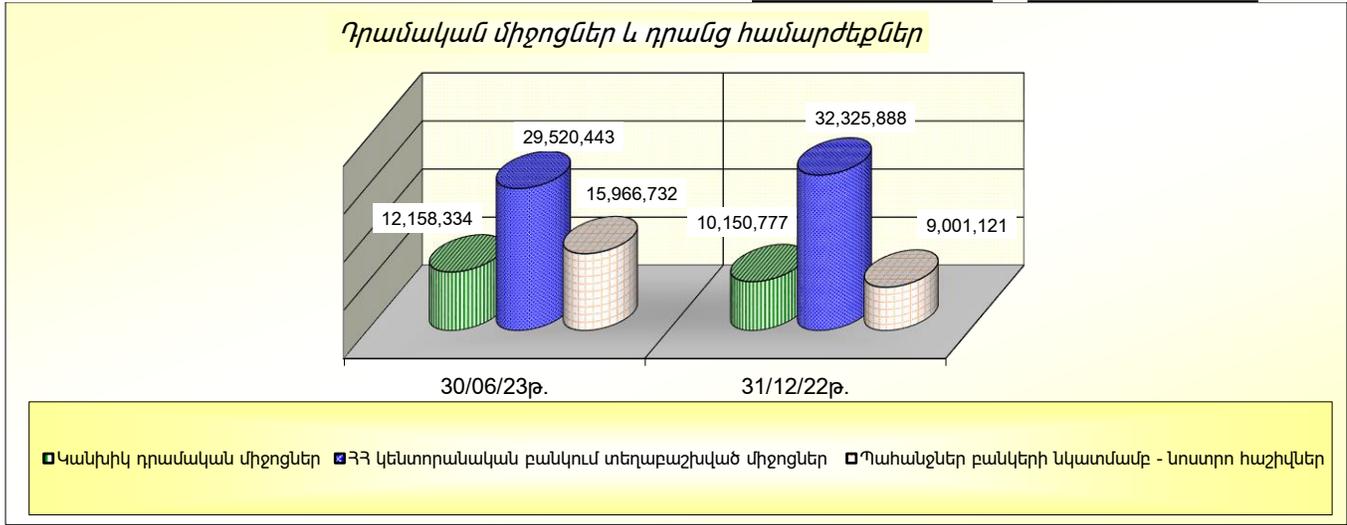
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

29. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/06/23թ.	31/12/22թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	12,158,334	10,150,777
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	29,520,443	32,325,888
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ - նոստրո հաշիվներ	15,966,732	9,001,121
Ընդամենը	57,645,509	51,477,786

30. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

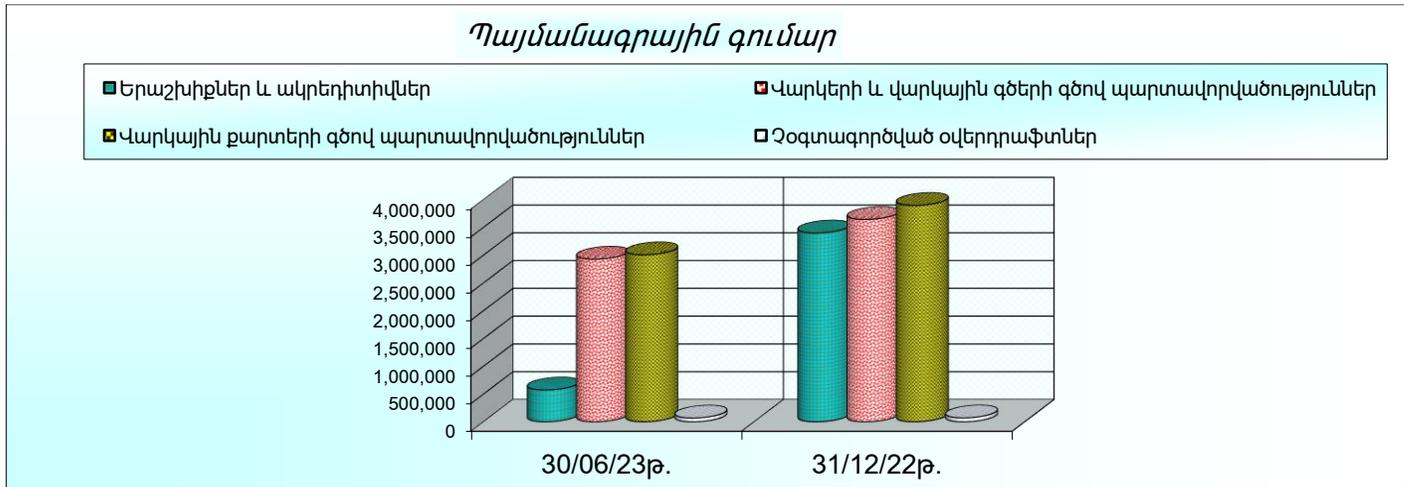
Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	<u>30/06/23թ.</u> հազ. դրամ	<u>31/12/22թ.</u> հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	572,116	3,396,563
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	2,926,313	3,639,580
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	3,004,776	3,893,171
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	67,102	69,800
Ընդամենը	6,570,307	10,999,114

31. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլ գործարքներ:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2023 թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ		2022 թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունում				
Ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	-	2,644,032	-	524,785
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված	-	2,044,626	-	284,898
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված		(2,921,919)		(177,361)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	1,766,739	-	632,322
Արժեզրկման պահուստ	-	(22,786)	-	(1,856)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	1,743,953	-	630,466
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	39	-
Մուտքեր	-	-	-	-
Ելքեր	-	-	(39)	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	65,446	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	-	-	(65,446)	-
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	80,011	31,610,281	274,661	279,242
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	7,399	23,473,365	3,450,942	8,139,874
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(12,776)	(26,080,283)	(3,569,530)	(6,238,332)
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	74,634	29,003,363	156,073	2,180,784

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Արժեթղթեր հունվարի 1-ի դրությամբ	-	534,379	-	122,814
Ժամանակաշրջանի ընթացքում իրացված(մարված) արժեթղթեր	-	(10,186)	-	461,089
Արժեթղթեր ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	524,193	-	583,903

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	01/01/2023թ. – 30/06/2023թ.	<i>Հազար ՀՀ դրամ</i> 01/01/2022թ. – 30/06/2022թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	270,872	222,506
Ընդամենը Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	270,872	222,506

32. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30/06/23

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>
Ակտիվներ								
Կանխիկ դրամական միջոցներ	12,158,334	-	-	-	-	-	-	12,158,334
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	29,970,443	-	-	-	-	2,385,000	-	32,355,443
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	25,845,695	1,156,951	803,764	-	-	-	-	27,806,410
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	448,223	-	-	-	-	-	-	448,223
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,360,076	-	-	-	-	-	-	10,360,076
Հաճախորդներին տրված վարկեր Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,394,005	10,005,356	21,143,104	58,795,715	54,449,604	-	1,134,700	152,922,484
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,611,024	5,968,908	1,886,301	367,745	-	9,833,978
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	4,164,626	1,250,515	7,944,693	21,519,930	12,821,328	-	-	47,701,092
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,729,565	-	2,729,565
Այլ ակտիվներ	12,268,798	-	684	187,201	32,386	-	10,882	12,499,951
Ընդամենը ակտիվներ	102,610,200	12,412,822	31,503,269	86,471,754	69,189,619	15,303,870	1,145,582	318,637,116

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	206,217	3,966	1,688,088	10,033,238	1,205,550	-	-	13,137,059
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	164,845,532	9,806,798	25,198,752	8,661,272	505,323	-	-	209,017,677
Այլ փոխառություններ	89,239	178,163	610,346	3,392,935	5,972,447	-	-	10,243,130
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,972,957	42,857	7,105,805	4,597,641	-	-	-	13,719,260
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	745,237	-	-	-	-	745,237
Այլ պարտավորություններ	3,506,804	16,223	171,065	944,174	541,266	-	-	5,179,532
Ընդամենը Պարտավորություններ	<u>170,620,749</u>	<u>10,048,007</u>	<u>35,519,293</u>	<u>27,629,260</u>	<u>8,224,586</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>252,041,895</u>
Զուտ դիրք	<u>(68,010,549)</u>	<u>2,364,815</u>	<u>(4,016,024)</u>	<u>58,842,494</u>	<u>60,965,033</u>	<u>15,303,870</u>	<u>1,145,582</u>	<u>66,595,221</u>

Ռիսկի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատական վարկավորման ծառայությունների բաժնի կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման բաժնի հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	5,608,889	3,903,238	1,257,026	1,106,406	282,775	12,158,334
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	11,235,720	17,862,795	3,256,928	-	-	32,355,443

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	124,578	15,683,323	10,283,124	933,817	781,568	27,806,410
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	443,214	5,009	-	-	-	448,223
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,027,409	332,667	-	-	-	10,360,076
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	103,352,022	30,788,013	8,537,251	10,245,198	-	152,922,484
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆին արդյափ ակտիվներ	4,258,397	5,365,341	210,240	-	-	9,833,978
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	22,882,063	24,819,029	-	-	-	47,701,092
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	9,821,560	-	-	-	-	9,821,560
Բռնագանձված ակտիվներ	2,729,565	-	-	-	-	2,729,565
Այլ ակտիվներ	10,989,928	1,414,162	17,095	78,766	-	12,499,951
Ընդամենը՝ ակտիվներ	181,473,345	100,173,577	23,561,664	12,364,187	1,064,343	318,637,116
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	9,851,347	610,564	2,543,468	131,680	-	13,137,059
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,410,783	87,247,420	21,178,125	9,630,044	551,305	209,017,677
Այլ փոխառություններ	10,243,130	-	-	-	-	10,243,130
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,023,016	11,696,244	-	-	-	13,719,260
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	745,237	-	-	-	-	745,237
Այլ պարտավորություններ	4,469,296	674,966	34,749	521	-	5,179,532
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	117,742,809	100,229,194	23,756,342	9,762,245	551,305	252,041,895
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 30 Հունիսի 2023թ.	63,730,536	(55,617)	(194,678)	2,601,942	513,038	66,595,221

Արժույթային պայմանագրեր	2,679,619	593,026	-	(2,615,416)	(209,007)	448,222
Զուտ դիրք առ 30 Հունիսի 2023թ.	66,410,155	537,409	(194,678)	(13,474)	304,031	67,043,443

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,587,187	2,697,565	1,241,834	1,593,497	30,694	10,150,777
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	11,480,881	19,077,278	4,897,729	-	-	35,455,888
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	231,125	14,536,728	6,404,052	2,420,191	770,713	24,362,809
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	169,511	-	-	181,610	-	351,121
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	15,511,891	213,618	-	-	-	15,725,509
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	92,554,790	25,243,364	5,173,861	3,173,852	-	126,145,867
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	3,931,419	3,873,133	-	-	-	7,804,552
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	18,621,270	50,442,983	415,228	-	-	69,479,481
Բռնագանձված ակտիվներ	9,551,656	-	-	-	-	9,551,656
	3,098,462	-	-	-	-	3,098,462
Այլ ակտիվներ	4,329,368	2,448,680	74,685	26,905	-	6,879,638
Ընդամենը ակտիվներ	164,067,560	118,533,349	18,207,389	7,396,055	801,407	309,005,760

Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,556,781	604,869	2,546,363	41,468	-	10,749,481
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	81,167,109	104,326,644	19,929,789	3,738,244	477,692	209,639,478
Այլ փոխառություններ	8,460,435	-	-	-	-	8,460,435
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,950,526	10,945,209	-	-	-	12,895,735
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	342,208	-	-	-	-	342,208
Այլ պարտավորություններ	7,533,288	638,735	55,923	18,408	-	8,246,354
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	107,010,347	116,515,457	22,532,075	3,798,120	477,692	250,333,691
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 31 Դեկտեմբերի 2022թ.	57,057,213	2,017,892	(4,324,686)	3,597,935	323,715	58,672,069

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11% (2022թ-ին՝ 12%): 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը:

	Հունիս 2023թ.	Դեկտեմբեր 2022թ.
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	26.24%	27.48%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Bankers' Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր:

Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: